
Protocol informatieverschaffing aan ouders

Opdrachtgever:	College van Bestuur
Status:	Definitief
Datum instemming/goedkeuring:	12 april 2021
Vastgesteld d.d.:	12 april 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ouderlijk gezag	3
3. Informatieverstrekking	3
4. Aandachtspunten voor de school bij informatieverstrekking	4
5. Wie heeft recht op welke informatie	5

1. Inleiding

De school heeft een wettelijke plicht om over de vorderingen van leerlingen te rapporteren aan de ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de leerlingen zelf indien zij meerderjarig zijn (artikel 23b Wet op het Voortgezet Onderwijs). De wet op het Voortgezet Onderwijs gaat hier verder dan het Burgerlijk Wetboek door de informatieplicht ook te betrekken op de verzorger. In paragraaf 5 wordt nader ingegaan op de rol van de verzorger.

Bij de informatieverstrekking aan ouders is het van belang om na te gaan wie het ouderlijk gezag heeft, omdat de aard van de informatie die de school mag verstrekken afhankelijk is van de vraag of de ouder al dan niet het ouderlijk gezag heeft. De informatieverstrekking tussen school en ouders verloopt meestal probleemloos. Echter hierbij kunnen problemen ontstaan, wanneer de ouders gescheiden zijn en de communicatie tussen de ex-partners is verstoord.

In deze notitie wordt aan de hand van de adviezen van de Landelijke Klachten Commissie uitgelegd hoe de school dient te handelen bij de informatieverstrekking aan de ouders.

2. Ouderlijk gezag

Nu de informatieverstrekking afhankelijk is van de vraag wie het ouderlijk gezag heeft, is het voor de school van belang om na te gaan wie het ouderlijk gezag heeft. Indien de aanmelding of inschrijving door één ouder is ondertekend, kan het – gelet op de neutrale positie - noodzakelijk zijn voor de school om door te vragen wie het ouderlijk gezag heeft. Indien het gezag bij twee ouders ligt, moeten deze beide het aanmeld- of inschrijfformulier ondertekenen. Zo nodig kan de school de ouder om een bewijsstuk vragen (uitspraak rechter) waaruit het ouderlijk gezag blijkt.

Indien ouders gedurende de schoolloopbaan gaan scheiden/uit elkaar gaan en er tevens iets wordt gewijzigd in het ouderlijk gezag, dan zal de ouder die het ouderlijk gezag nog heeft met bewijsstuk (rechtelijke uitspraak) moeten aantonen dat de gewezen partner het ouderlijk gezag niet meer heeft.

De school respecteert de gezinssituatie waarin een leerling feitelijk leeft. De school heeft echter geen informatieplicht richting de nieuwe partner van een ouder. Dit laatste geldt ook indien de nieuwe partner onderdeel uitmaakt van het gezin waarin de leerling opgroeit. De nieuwe partner mag alleen worden meegenomen naar bijvoorbeeld een ouderavond na instemming van de (ex)-partner.

3. Informatieverstrekking

Als beide ouders het ouderlijk gezag hebben, hebben zij recht op dezelfde informatie en consultatie door de school. Als maar één van de ouders ouderlijk gezag heeft, is de informatie waarop de andere niet-gezaghebbende ouder recht heeft, beperkter.

Uitgangspunt in de wetgeving is dat het aan (gescheiden) ouders is om elkaar te informeren over de vorderingen en ontwikkelingen van hun kind. Artikel 1:377b Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de met het gezag belaste ouder verplicht is de andere, niet met gezag belaste ouder op de hoogte te houden van belangrijke zaken die het kind aangaan. Hierbij kan gedacht worden aan informatie over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind, schoolrapporten, informatie rond de schoolkeuze van het kind, de schoolloopbaan of informatie over extra begeleiding.

In sommige gevallen is de relatie tussen ouders zo vertroebeld, dat goede onderlinge communicatie niet meer aan de orde is. Dan komt vaak de school in beeld. Artikel 1:377c Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de school verplicht is een ouder die niet het ouderlijk gezag heeft, als hij of zij daarom vraagt, van

beroepshalve beschikbare informatie te voorzien over belangrijke feiten en omstandigheden die het kind of de verzorging en opvoeding van het kind betreffen. Er zijn op deze regel twee uitzonderingen:

- De informatie wordt niet door de school verstrekt als de school de informatie niet op dezelfde manier aan de ouder met het ouderlijk gezag zou moeten verstrekken;
- De informatie wordt niet door de school verstrekt als het belang van het kind zich daartegen verzet. Dit betekent wel dat de school zwaarwegende argumenten moet hebben bij het weigeren van informatie op deze grond. Hiervoor is het nodig dat de school zorgvuldig handelt en een eigenstandige afweging maakt.

4. Aandachtspunten voor de school bij informatieverstrekking

Op basis van de adviezen van de landelijke klachtencommissie zijn voor de scholen een aantal aandachtspunten geformuleerd waar rekening mee met worden gehouden in de communicatie met (gescheiden) ouders.

School moet neutraal zijn

- De school moet voorkomen om partij te worden in een echtscheidingsconflict en moet alle schijn van partijdigheid vermijden. Indien ouders het onderling oneens zijn over de schoolkeuze en inschrijving, dan gaat de school in beginsel niet over tot inschrijving, maar wacht af tot de ouders onderling overeenstemming hebben bereikt.
- De school hoeft soms geen informatie te verstrekken indien dit zou betekenen dat de school haar neutraliteit verliest. Dit is het geval wanneer bijvoorbeeld informatie wordt gevraagd over de leerprestaties in de weken dat het kind bij de andere ouder verblijft.
- Een school is niet verplicht om mee te werken aan een omgangsregeling of een wijziging daarvan. De school en het schoolbestuur zijn geen partij bij de uitspraak van de rechter. De omgangsregeling bindt beide ouders en het is aan hen om te zorgen dat de gemaakte afspraken worden nagekomen.

Beide ouders hebben ouderlijk gezag

- De school heeft een actieve informatieplicht. Zij moet ouders dezelfde mondelinge en schriftelijke informatie geven. De school heeft hierin dus een eigen verantwoordelijkheid.
- De school mag van een ouder verwachten dat deze, om op de hoogte te blijven van de ontwikkeling van het kind, gebruik maakt van de gebruikelijk geboden informatiemogelijkheden, zoals informatieavonden, ouderavonden, periodieke gesprekken met mentor en vakleerkrachten en schoolwiki en de school App. Als een ouder daar geen gebruik van maakt, hoeft de school de ouder niet op eigen initiatief te informeren over de vorderingen en het welzijn van de leerling.
- Als één van de ouders geen gezamenlijk oudergesprek wil, moet de school de mogelijkheid bieden voor afzonderlijke gesprekken met beide ouders.
- Een school kan zich niet beroepen op een echtscheidingsconvenant om te bepalen of partners van gescheiden ouders bij oudergesprekken mogen zijn, omdat het convenant zich niet richt tot de school.
- De school hoeft een ouder geen informatie te geven over de inhoud van gesprekken of e-mails die de andere ouder met de school heeft. Dat geldt ook voor de verlovverzoeken die de andere ouder doet. Een ouder heeft geen recht op de verslagen van de met de andere ouder gevoerde oudergesprekken.
- De school mag geen beschuldigingen van de ene ouder over de andere ouder zonder afweging opnemen in het leerling dossier.

Ouders zonder ouderlijk gezag

- De school moet de ouder zonder gezag informatie geven over belangrijke zaken over het kind of diens verzorging of opvoeding. De ouder moet daar wel zelf om vragen, de school hoeft dit dus niet uit eigen beweging te doen. De informatie kan gaan over de cognitieve en/of sociaal-emotionele

ontwikkeling van het kind zoals leerprestaties of extra begeleiding. Hieronder valt bijvoorbeeld een schoolrapport, maar niet een uitnodiging voor een algemene ouderavond of een schoolfoto.

- Door een ouder zonder gezag toegang te geven tot het leerlingvolgsysteem waarin de vorderingen van zijn kinderen worden bijgehouden, voldoet een school aan haar informatieplicht.
- De school moet zelf een belangenafweging maken over het verzoek om informatie te verstrekken en is niet automatisch gebonden aan de uitspraak van de rechtbank. Die uitspraak ziet niet op de informatievoorziening van de school aan de ouder. In de belangenafweging van de school kan de uitspraak van de rechter wel een rol spelen. De school moet de beslissing om de ouder geen informatie te geven deugdelijk motiveren.
- Er is geen wettelijke bepaling op grond waarvan de school gehouden zou zijn een kennismakings- of rapportgesprek of een 10-minutengesprek te voeren met de niet gezaghebbende ouder.
- Op de informatieplicht kan een uitzondering worden gemaakt als het belang van het kind zich verzet tegen het verstrekken van de informatie. De school moet een eigen afweging over dat belang maken. De school moet de gezaghebbende ouder over een verzoek tot informatieverstrekking op de hoogte brengen. De veiligheid van het kind speelt een rol bij de afweging of de school informatie verstrekt.
- Een school mag niet verwijzen naar de gezaghebbende ouder als de ouder zonder ouderlijk gezag informatie opvraagt.
- De mogelijk biologische vader van een leerling is niet gelijk te stellen met een ouder zonder gezag en heeft daarom geen wettelijke aanspraak op informatie.

5. Wie heeft recht op welke informatie

De school heeft een actieve informatieplicht aan ouders met het ouderlijk gezag. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan:

- het verstrekken van de schoolgids, rapporten/toets resultaten van de leerling, periodebrieven, overige relevante informatie over de leerling;
- het uitnodigen voor ouderavonden, op ouders gerichte schoolactiviteiten of activiteiten in geval van ouderparticipatie;
- het verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van diens schoolloopbaan;
- het verstrekken van inzage in de door de school vastgelegde persoonsgegevens, waaronder het leerlingendossier, wanneer de leerling jonger is dan zestien jaar.

De school verstrekt op verzoek van de niet gezaghebbende ouder informatie over belangrijke feiten en omstandigheden betreffende de schoolloopbaan van het kind beschikbaar.

Bijzondere situaties:

- als geen van beide ouders het gezag heeft – omdat ze zijn overleden – of wanneer de ouders het gezag (tijdelijk) niet kunnen uitoefenen, dan krijgt het kind een voogd of twee voogden (gezamenlijke voogdij). Zij treden in de plaats van de ouders met ouderlijk gezag. Dit betekent dat de voogden de besluiten nemen die zijn voorbehouden aan de ouders met ouderlijk gezag en dat de informatieverstrekking aan de ouders met ouderlijk gezag nu naar de voogden toegaat;
- soms heeft een ouder nog wel het ouderlijk gezag dan wel is er sprake van een voogd, maar woont het kind elders en wordt daar ook daadwerkelijk verzorgd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij pleegouders. In dat geval spreken we van verzorgers. Zij hebben geen bevoegdheden, zoals ouders en een voogd, maar wel recht op informatie, zoals deze normaal gesproken naar ouders toegaat.

In onderstaand schema worden de verplichtingen rondom het verstekken van informatie samengevat.

	Voor wie	Alle informatie	Bepaalde informatie
a.	Ouders die met elkaar zijn gehuwd, voor vader en moeder geldt:	x	
b.	Ouders die zijn gescheiden, voor vader en moeder geldt:	x NB: geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen.	
c.	Ouders die hun partnerschap hebben laten registeren	x	
d.	Ouders die niet met elkaar zijn gehuwd, maar via goedkeuring van de rechtbank beide het ouderlijk gezag uitoefenen	x	
e.	Ouder niet met het ouderlijk gezag is belast		x
f.	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in het gezagsregister, voor vader en moeder geldt:	x	
g.	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in het gezagsregister, voor vader geldt:		x
h.	Ouders hebben samengewoond, nu uit elkaar, vader heeft kind erkend en ingeschreven in het gezagsregister, voor vader en moeder geldt:	x NB: geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen.	
i.	Ouders hebben samengewoond, nu uit elkaar, vader heeft kind erkend maar niet ingeschreven in het gezagsregister, voor vader geldt:		x
j.	Ouders zijn beide uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst, voor vader en moeder geldt:		x
k.	Voogd	x	
l.	Verzorgers, dit zijn degene die de daadwerkelijke verzorging van het kind op zich nemen en waar het kind ook daadwerkelijk woont, bijvoorbeeld pleegouders	x	
m.	Biologische vader die zijn kind niet heeft erkend	n.v.t.	n.v.t.
n.	Voor grootouders die de verzorging van de kinderen op zich nemen, omdat de ouders spoorloos zijn, en waar het kind ook daadwerkelijk woont	x	n.v.t.